

WYSOKOŚĆ DOPLĄT DLA ROLNIKÓW I ZASADY WYPEŁNIANIA WNIOSKÓW O DOPLĄTY

SYSTEM PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH

System uproszczony płatności bezpośrednich będzie wprowadzony w Polsce na lata 2004-2006 i może być przedłużony na kolejne dwa lata (do 2008 roku).

Do płatności uprawnione będą działki, które pozostawałyby w uprawie (lub ogólnie – utrzymane będą w dobrej kulturze rolnej) na dzień 30 czerwca 2003 roku. Dobra kultura rolna to niedopuszczenie do jałowienia ziemi (czyli gleba musi być zaorana i odchwaszczona).

System nie wymaga obowiązkowego odłogowania gruntów.

System obejmie gospodarstwa o powierzchni co najmniej 1,00 ha fizycznego. Nie przewiduje się na razie wprowadzenia dolnego limitu powierzchni działki rolnej (wcześniej była mowa o 0,3 ha) uprawionej do płatności bezpośredniej.

Ogólnie system będzie wyglądał następująco:

**PŁATNOŚĆ PODSTAWOWA (A) dla każdego rolnika +
+ PŁATNOŚCI DODATKOWE (B) do wybranej produkcji
(B1 – roślinnej, B2 – zwierzęcej)**

Poniżej zaprezentowano szczegółowe rozwiązania systemu płatności bezpośrednich w Polsce od 2004 roku.

A. PŁATNOŚCI PODSTAWOWE

Każdy rolnik posiadający gospodarstwo rolne o powierzchni co najmniej 1 ha otrzyma płatność w systemie uproszczonym na każdy hektar użytków rolnych. Użytki rolne w tym systemie to także łąki, pastwiska, sady i uprawy warzywne (również w tunelach foliowych). Płatność będzie obliczana na hektar fizyczny (czyli faktyczny), a nie przeliczeniowy. Z płatności należy wyłączyć powierzchnię zajmowaną przez **budynki i nieużytki**.

Płatności podstawowe w całości będą finansowane ze środków Unii Europejskiej.

PŁATNOŚCI PODSTAWOWE, zł/ha rocznie

ROK	2004	2005	2006
Płatność podstawowa A	161	199	238

B. PŁATNOŚCI DO PRODUKCJI

Płatności dodatkowe będą wypłacane wyłącznie na typy produkcji, które są objęte wsparciem w Unii Europejskiej: produkcja zbóż, roślin oleistych, wysokobiałkowych, chmielu, tytoniu, lnu, konopi, a także produkcja bydła i owiec.

Nie będą objęte wsparciem: produkcja buraków cukrowych, ziemniaków (poza skrobiowymi), trzody chlewnej, drobiu. Mimo to warto zaznaczyć, że producenci ci otrzymają i tak płatności podstawowe do posiadanych użytków rolnych, więc ich sytuacja w stosunku do producentów unijnych będzie nieco bardziej korzystna.

Płatności dodatkowe będą finansowane z dwóch źródeł: ze środków przesuniętych z funduszy strukturalnych UE (tzw. II filar) oraz z budżetu państwa.

B1. PŁATNOŚCI DO PRODUKCJI ROŚLINNEJ

Płatność do 1 hektara użytków rolnych (fizycznego), na których uprawia się: zboża, rośliny oleiste, wysokobiałkowe, len, konopie, chmiel, tytoń – taka sama dla każdego typu upraw. Do płatności uprawnione będą także mieszanki zbożowe oraz mieszanki zbożowo-strączkowe.

PŁATNOŚCI DO PRODUKCJI ROŚLINNEJ, zł/ha rocznie

ROK	2004	2005	2006
Płatność podstawowa A	161	199	238
Płatność do produkcji roślinnej B1	281	284	285
Suma płatności A + B1	442	483	523

B2. PŁATNOŚCI DO PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ

Płatności do produkcji zwierzęcej będą realizowane zgodnie z założeniem, że obszarem właściwym jest tu powierzchnia trwałych użytków zielonych (TUZ) w gospodarstwie. Płatności te nie będą więc obliczane według faktycznego stanu pogłowia zwierząt, objętych w UE dopłatami i premiami.

PŁATNOŚCI DO PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ, zł/ha rocznie

ROK	2004	2005	2006
Płatność podstawowa A	161	199	238
Płatność do produkcji zwierzęcej B2	181	225	275
Suma płatności A + B2	342	424	513

PRZEWIDYWANE PŁATNOŚCI DLA POLSKICH ROLNIKÓW w 2004 roku (brutto), zł/ha rocznie

Rodzaj produkcji	Uprawy kwalifikujące się do płatności bezpośrednich w Polsce	Płatność podstawowa do 1 ha UR	Płatność dodatkowa	
			z budżetu UE	z budżetu RP
	<ul style="list-style-type: none"> - zboża (także mieszanki) - kukurydza na kiszonkę - oleiste 			
Roślinna objęta płatnościami w UE	<ul style="list-style-type: none"> - wysokobiałkowe: groch, łubin słodki, bób, bobik - konopie i len na włókno - strączkowe: ciecierzycy, soczewica, wyka - tytoń, chmiel - ziemniaki skrobiowe 	161	+ 89	+ 192
Zwierzęca objęta płatnościami w UE	<ul style="list-style-type: none"> - łąki i pastwiska 		+ 65	+ 116
Roślinna nie objęta płatnościami w UE	<ul style="list-style-type: none"> - buraki cukrowe - ziemniaki inne niż skrobiowe - uprawy pastewne (poza kukurydzą na kiszonkę) - sadownicze i warzywnicze 		0	0

PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNIE W PRAKTYCE – PRZYKŁADY

Gospodarstwo mleczarskie 24 ha, w tym: 2 ha zbóż, 6 ha kukurydzy, 16 ha pastwisk, 30 krów mlecznych, 12 jałówek na remont stada

ROK		2004	2005	2006
Łącznie UR	ha	płatność podstawowa A		
	24	3 864	4 776	5 712
Uprawy	ha	płatność dodatkowa B		
zboża	2	562	568	570
kukurydza	6	1 686	1 704	1 710
rzepak	-	0	0	0
inne uprawione	-	0	0	0
TUZ	16	2 896	3 600	4 400
		łącznie płatności dodatkowe B		
		5 144	5 872	6 680
		SUMA PŁATNOŚCI A + B, zł rocznie		
		9 008	10 648	12 392

Gospodarstwo z chowem bydła mięsnego, 52 ha, w tym: 19 ha zbóż, 15 ha buraków, 3 ha kukurydzy na kiszonkę, 15 ha pastwisk, 30 krów – mamek, sprzedaż 20 opasów rocznie

ROK		2004	2005	2006
Łącznie UR	ha	płatność podstawowa A		
	52	8 372	10 348	12 376
Uprawy	ha	płatność dodatkowa B		
zboża	19	5 339	5 396	5 415
kukurydza	3	843	852	855
rzepak	-	0	0	0
inne uprawione	-	0	0	0
TUZ	15	2 715	3 375	4 125
		łącznie płatności dodatkowe B		
		8 897	9 623	10 395
		SUMA PŁATNOŚCI A + B, zł rocznie		
		17 269	19 971	22 771

Gospodarstwo wielokierunkowe, 13 ha, w tym: 6 ha zbóż, 2 ha kukurydzy na kiszonkę, 2 ha rzepaku, 1 ha tytoniu, 1 ha trwałych użytków zielonych

ROK		2004	2005	2006
Łącznie UR	ha	płatność podstawowa A		
	13	2 093	2 587	3 094
Uprawy	ha	płatność dodatkowa B		
zboża	6	1 686	1 704	1 710
kukurydza	2	562	568	570
rzepak	2	562	568	570
inne uprawione	1	281	284	585
TUZ	1	181	225	275
		łącznie płatności dodatkowe B		
		3 272	3 349	3 410
		SUMA PŁATNOŚCI A + B, zł rocznie		
		5 365	5 936	6 504

POZOSTAŁE INFORMACJE

Płatności bezpośrednie nie przysługują:

- do gruntów zalesionych,
- do gruntów pod stawami i jeziorami (stawy zarybione – jeszcze do uzgodnienia)
- dla gospodarstw o powierzchni poniżej 1 ha fizycznego

Na wysokość płatności nie mają wpływu:

- wiek rolnika,
- wykształcenie,
- staż pracy w rolnictwie,
- liczba osób w rodzinie,
- klasa ziemi,
- ilość posiadanych zwierząt.

Wniosek

Otrzymanie płatności bezpośrednich będzie możliwe dopiero po zgłoszeniu się rolnika do systemu IACS (wymawiane jako „ajaks” – skrót pochodzi z języka angielskiego). System IACS to wielka baza danych, mieszcząca informacje o wszystkich gospodarstwach rolnych w Polsce (działkach rolnych i zwierzętach hodowlanych). Wejście rolnika do systemu odbywać się będzie poprzez złożenie wniosku do biura IACS (biura takie powstały już w powiatach, a ich przedstawicielstwa będą także w gminach). Gospodarstwo rolnika otrzyma numer ewidencyjny, a wszystkie działki – także swoje numery.

Dopiero wtedy rolnik składa wniosek o płatności bezpośrednie. Termin składania wniosków w 2004 roku rozpocznie się 15 maja i potrwa prawdopodobnie do końca czerwca. Od 2005 roku wnioski na dany rok składane będą do 15 maja.

Rolnik składa do biura IACS jeden wniosek na wszystkie płatności (podstawowe i dodatkowe), z następującymi danymi:

- Dane osobowe, numer ewidencyjny gospodarstwa rolnego oraz numery działek zgłaszanych do płatności.
- Dane o łącznej powierzchni użytków rolnych (w ha).
- Dane dotyczące posiadanych upraw polowych i trwałych użytków zielonych (powierzchnia poszczególnych upraw oraz powierzchnia TUZ).

Jeżeli gospodarstwo rolnika znajduje się na terenie kilku gmin, a nawet województw, składa wniosek do gminy, gdzie jest zameldowany lub gdzie leży siedlisko jego gospodarstwa.

Wypłata

Wypłata płatności bezpośrednich będzie następowała wyłącznie na konto. Niemożliwe będzie jej wypłacenie np. przez listonosza lub odebranie na poczcie. Wypłata nastąpi pomiędzy 15 listopada a 31 stycznia następnego roku.

Kwestie własnościowe

Płatności bezpośrednio wypłaca się z tytułu użytkowania gruntów rolnych – nie są one związane wprost z ich własnością.

Jeśli rolnik ma działki rolne, które np. odziedziczył po dziadku, lecz nie ma na to dokumentów potwierdzonych notarialnie, należałoby przeprowadzić zaległe postępowanie spadkowe. W pierwszym okresie członkostwa w UE prawdopodobnie wystarczy jednak tylko potwierdzenie z urzędu gminy o faktycznym użytkowaniu gruntów; należy też zachowywać dowody użytkowania gruntów (np. dowody zapłaty podatku rolnego za dane działki).

Dzierżawa

Płatności dostaje zawsze faktyczny użytkownik działki, np. dzierżawca. Umowa dzierżawy musi mieć charakter umowy prawnej (sporządzona na piśmie) między użytkownikiem a właścicielem działki. Warto mieć potwierdzenie, że rolnik jest faktycznym użytkownikiem tego gruntu, podpisane przez wójta, a wydane przez właściwy urząd gminy (zaświadczenie takie otrzyma się np. po okazaniu dowodów na płacenie podatku od danej działki).

Warto zauważyć, że przy braku pisemnej umowy dzierżawy oraz potwierdzenia z urzędu gminy dzierżawca nie może nic zrobić w przypadku, gdy płatności domagać się będzie właściciel gruntu (otrzyma je właściciel).

Podatki

Płatności bezpośrednio stanowią przychód gospodarstwa rolnego. Obecnie w Polsce rolnicy nie płacą podatku dochodowego – przychody z gospodarstwa rolnego są więc zwolnione z podatku. Jednak, jeśli rząd wprowadzi podatek dochodowy dla rolników, płatności bezpośrednio zostaną także nim objęte.

Kontrola

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie kontrolować, co roku około 5% gospodarstw, które złożyły wnioski o płatności bezpośrednio. Kontrola odbędzie się na miejscu, u rolnika. Ponadto wszystkie wnioski będą kontrolowane wstępnie w gminnym i powiatowym biurze IACS.

UWAGI ODNOŚNIE WYPEŁNIENIA WNIOSKU o przyznanie numeru identyfikacyjnego

Celem złożenia Wniosku o przyznanie numeru identyfikacyjnego jest zarejestrowanie Wnioskodawcy w ewidencji producentów rolnych / przetwórców / organizacji producentów / posiadaczy zwierząt.

W wyniku rejestracji zostanie nadany systemowo dla podmiotu niepowtarzalny 9-cyfrowy numer. Informacja o przyznanym numerze jest przesyłana Wnioskodawcy pocztą.

Przyznanie numeru identyfikacyjnego uprawnia podmiot do wystąpienia z wnioskiem o płatności obszarowe.

Przyznanym numerem producent rolny / przetwórcza / organizacja producentów / posiadacz zwierząt ma obowiązek posługiwać się przy ubieganiu o płatności z wszelkich linii pomocowych (np. płatności obszarowe, programy rolno-środowiskowe).

Osobą uprawnioną do płatności jest posiadacz gospodarstwa rolnego, w skład którego wchodzi działki rolne kwalifikujące się do płatności o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 1 ha. Uprawnionymi są właściciele gospodarstw rolnych, a także inne osoby, które władają nimi z innych tytułów, np. dzierżawa, użytkowanie, użyczenie. W przypadku złożenia wniosków na tą samą działkę przez dwóch lub więcej wnioskodawców, są oni zobowiązani do udokumentowania prawa posiadania działki.

Wniosek o przyznanie numeru identyfikacyjnego wypełnia się w przypadku:

1. Przyznania numeru identyfikacyjnego
2. Zmiany danych
3. Korekty danych

Uwagi ogólne:

1. Wniosek należy wypełnić czytelnie długopisem, drukowanymi literami bez skreśleń i poprawek oraz złożyć czytelny podpis na drugiej stronie wraz z podaniem daty wypełnienia wniosku.
2. Informacje zawarte w formularzu powinny być aktualne, zgodne z prawdą i możliwe do zweryfikowania w oparciu o dokumenty źródłowe. Po wypełnieniu formularza należy sprawdzić, czy wszystkie obowiązkowe pola, oznaczone na formularzu kolorem białym zostały wypełnione oraz czy formularz został podpisany.
3. Kompletnie wypełniony formularz należy złożyć nie później niż na 7 dni przed terminem składania pierwszego wniosku o płatności obszarowe, a w przypadku posiadaczy zwierząt nie później niż na 7 dni przed zgłoszeniem pierwszego zwierzęcia lub pierwszej utylizacji do rejestru prowadzonego na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz Inspekcji Weterynaryjnej, w: Biurze Powiatowym ARiM właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę Wnioskodawcy.
4. Kierownik Biura Powiatowego Agencji wydaje zaświadczenie o przyznanym numerze lub postanowienie o odmowie przyznania numeru identyfikacyjnego. Na postanowienie służy zażalenie do dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR, za pośrednictwem kierownika Biura Powiatowego w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.
5. W przypadku nie ubiegania się w danym roku gospodarczym o płatności obszarowe, możliwe jest składanie wniosków bezterminowo.
6. Wnioskodawca może wysłać wniosek pocztą (decyduje data stempla pocztowego).
7. Wnioskodawca jest zobowiązany do wypełnienia wszystkich stron wniosku. W przypadku wypełniania wniosku przez pełnomocnika należy także wypełnić sekcje V. DANE IDENTYFIKACYJNE (Wnioskodawcy) oraz VI. ADRES WNIOSKODAWCY. We wniosku można wpisać tylko jeden adres do korespondencji.

Wodzisławski Ośrodek Doradztwa Rolniczego